

Nr 60

Kungl. Maj:ts proposition angående organisation för Sveriges geologiska undersökning, m. m.; given den 8 mars 1974.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över industriärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

CARL GUSTAF

RUNE B. JOHANSSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen redovisas förslag till organisation för Sveriges geologiska undersökning (SGU). För SGU:s verksamhet föreslås för nästa budgetår anslag på totalt 44,9 milj. kr.

Utdrag av protokollet över industriärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet den 8 mars 1974.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena ANDERSSON, statsråden STRÄNG, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, FELDT, SIGURDSEN, GUSTAFSSON, ZACHRISSON.

Chefen för industridepartementet, statsrådet Johansson, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *organisation för Sveriges geologiska undersökning m. m.* och anför.

I prop. 1974: 1 (bil. 15 s. 95) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1974/75 beräkna

1. till *Sveriges geologiska undersökning: Förvaltningskostnader* ett förslagsanslag av 9 975 000 kr.

2. till *Sveriges geologiska undersökning: Kartarbeten m. m.* ett reservationsanslag av 4 037 000 kr.

3. till *Sveriges geologiska undersökning: Utrustning* ett reservationsanslag av 730 000 kr.

4. till *Sveriges geologiska undersökning: Prospektering* ett reservationsanslag av 21,9 milj. kr.

5. till *Sveriges geologiska undersökning: Uppdragsverksamhet* ett förslagsanslag av 600 000 kr.

Jag anhåller att nu få ta upp dessa frågor.

Inledning

Enligt statsmakternas beslut (prop. 1971: 29, InU 1971: 15, rskr 1971: 196) skall Sveriges geologiska undersökning (SGU) omlokaliseras till Uppsala och Luleå. Riksdagen har vidare i maj 1973 godkänt av Kungl. Maj:t framlagda riktlinjer för SGU:s verksamhet och organisation (prop. 1973: 41, NU 1973: 54, rskr 1973: 225). Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 6 april 1973 tillkallades en särskild organisationskommitté¹ med uppgift att utarbeta ett detaljerat organisationsförslag för SGU, att lägga fram förslag så att verksamheten vid SGU kan bedrivas i enlighet med programbudgeteringens principer och att översiktligt beräkna behovet av lokaler, utrustning och övriga resurser på de båda

¹ Expeditionschefen Hans Svahn, ordförande, numera generaldirektören Gunnar Ekevärn, avdelningschefen Jan Engman, förre generaldirektören Karl Albert Lindbergson och kanslirådet Gerhard Rundquist.

lokaliseringssorterna. Organisationskommittén avgav i januari 1974 betänkandet (Ds I 1974: 1) SGU:s framtida organisation.

Nuvarande förhållanden

SGU är central förvaltningsmyndighet för ärenden om landets geologiska beskaffenhet. Verksamheten regleras i en provisorisk instruktion (1965: 649, ändrad genom Kungl. Maj:ts brev den 3 juni 1966). Enligt denna ingår i SGU:s uppgifter bl. a. att verkställa berggrunds- och jordartskartering, att uppsöka och undersöka förekomster av malmer och andra tekniskt användbara mineral, berg- och jordarter samt att företa undersökningar i hydrogeologiska syften. SGU skall också bedriva forskning av såväl vetenskaplig som praktisk natur med särskild uppmärksamhet på frågor av betydelse för näringslivets utveckling och tillgodoseendet av samhällsliga behov. Resultaten av verksamheten skall göras tillgängliga för allmänheten genom kartor, uppsatser m. m. SGU har vidare att inom sitt verksamhetsområde tillhandagå andra myndigheter med geologiska utredningar och får utföra sådana utredningar även åt kommuner och enskilda.

Syftet med den geologiska karteringen är att tillgodose samhällets behov av geologisk information för olika ändamål, t. ex. samhällsplanering, industrilokalisering, prospektering efter malmer och andra mineral samt utvinning av nyttiga berg- och jordarter. De geologiska kartorna är vidare viktiga som underlag vid vattentäktutredningar och naturvårdsinventeringar. Karteringsarbetet är i huvudsak koncentrerat till mellersta och södra Sverige emedan behovet av geologisk information är särskilt stort i tätbefolkade och expansiva områden. Karteringen omfattar jordartskartering, berggrundskartering och geofysisk kartering. Vissa hydrogeologiska kartblad har utgetts på försök. SGU deltar också i framställningen av internationella översiktsskartor. Alla kartor utom de geofysiska, vilka f. n. utges tillsammans med berggrundskartorna, publiceras i särskilda serier. Prissättningen på kartorna utgår från principen att inkomsterna av försäljningen av samtliga kartexemplar i en upplaga skall motsvara kostnaderna för tryckningen av hela upplagan. Svenska reproduktions AB handhar kommissionslager och försäljning av SGU:s kartor.

SGU:s prospekteringsverksamhet inleddes under första världskriget då det rådde brist på vissa basmetaller. Under de senaste decennierna har denna verksamhet successivt ökat i omfång. F. n. går ca två tredjedelar av SGU:s anslag till prospektering. I allmänhet inriktas prospekteringen på mineral för vilka en utökning av industrins råvarubas bedömts vara önskvärd.

Dokumentationsverksamheten inom SGU bedrivs f. n. både som ett led i det löpande karterings- och prospekteringsarbetet och som en självständig verksamhet inom de hydrogeologiska och geofysiska ämnesom-

rådena. Någon löpande och systematisk allmän geologisk dokumentationsverksamhet förekommer inte. Vidare bedriver SGU informationsverksamhet bl. a. i form av utställningar och informationsservice gentemot allmänheten. Vid SGU finns dessutom ett geovetenskapligt bibliotek, ett museum över Sveriges geologi samt omfattande samlingar av geologiskt material.

Vid sidan av sina reguljära arbetsuppgifter åtar sig SGU som nämnts även uppdrag inom geologiska tillämpningsområden. De viktigaste typerna av uppdrag är mineralundersökningar, grundvattenundersökningar och anläggningsgeologiska utredningar. Verksamheten är av tämligen begränsad omfattning jämfört med övriga huvuduppgifter.

Vid SGU bedrivs även forsknings- och utvecklingsarbete på det geologiska området. Arbetet är främst inriktat på metod- och instrumentutveckling.

SGU är f. n. organiserad på tre byråer och tre avdelningar. Dessa är allmänna byrån, kartbyrån, malmbyrån, kemiska avdelningen, geofysiska avdelningen och administrativa avdelningen. Verket har filialer i Kiruna, Malå, Lovö, Lund och Göteborg. Chef för SGU är en generaldirektör. Verket hade den 1 oktober 1973 sammanlagt 527 anställda, varav 318 löneplansanställda.

Beslut om omlokalisering och ny organisation

Som nyss nämnts har statsmakterna beslutat att SGU skall lokaliseras till Uppsala och Luleå. Omfattningen av SGU:s nuvarande verksamhet i Malå skall inte påverkas av omlokaliseringen (prop. 1971: 29 s. 132).

Vidare har, som nyss redovisats, statsmakterna under år 1973 fastställt riktlinjer för SGU:s verksamhet och organisation. SGU skall enligt dessa riktlinjer ha följande huvuduppgifter

- allmän geologisk kartläggning,
- geologisk dokumentation och information,
- uppdragsverksamhet.

Betydelsen av den geologiska karteringen betonas. Denna skall bekostas med allmänna medel och resultaten skall vara offentliga. Användarna av geologiska kartor skall utöva ett större inflytande på SGU:s kartering än f. n.

Uppgifter om geologiska förhållanden som tillfälligt blir tillgängliga genom bergarbeten m. m. bör tillvaratas och sammanställas av SGU. Det är dessutom angeläget att den nuvarande dokumentationsverksamheten beträffande grundvattenfrågor och geofysiska frågor fortsätter. SGU skall fungera som centralt geologiskt arkiv- och dokumentationsorgan i landet och som museum vad avser mineral samt jord- och bergarter. Vidare skall SGU kunna tillhandahålla sakuppgifter avseende geologiska, geofysiska och geokemiska observationer och analyser.

Uppdragsverksamheten bör ges en betydligt mer framträdande plats inom SGU:s verksamhet än den f. n. har. Tänkbara uppdragsgivare till SGU är såväl statliga myndigheter som kommuner, företag och enskilda personer. SGU:s prospektering, som f. n. finansieras genom direkta anslag till SGU, skall i framtiden bedrivas i form av uppdragsverksamhet. Tänkbara uppdragsgivare i detta sammanhang är bl. a. statens industriverk, nämnden för statens gruvegendom och sådana företag som är beroende av mineralråvaror eller bedriver mineralutvinning. Övergången till uppdragsverksamhet skall ske successivt.

Målet för SGU:s forsknings- och utvecklingsarbete skall vara att hålla SGU:s verksamhet i nivå med den vetenskapliga och tekniska utvecklingen såväl i Sverige som i utlandet.

Vidare skall enligt riktlinjerna SGU ledas av en styrelse. SGU skall organiseras på fem enheter, nämligen en berggrunds-enhet, en kvartär- och hydrogeologisk enhet, en geofysisk enhet, en geokemisk enhet och en administrativ enhet. Vad gäller fördelningen av SGU:s verksamhet mellan de båda lokaliseringssorterna skall huvuddelen av berggrunds-enheten, den geofysiska enheten med undantag för vissa funktioner och större delen av den geokemiska enheten förläggas till Luleå. Övriga delar av SGU skall förläggas till Uppsala. Berggrunds-enheten skall, med hänsyn till behovet av täta kontakter med den övriga verksamheten under den nya organisationens inledningskede och i avvaktan på att högskolan i Luleå byggs upp, under en övergångstid ledas från Uppsala.

Organisationsfrågor m. m.

Organisationskommittén

SGU:s mål och verksamhet

Kommittén formulerar det övergripande målet för SGU:s verksamhet på följande sätt.

SGU:s mål är att klarlägga och sprida kännedom om landets geologiska beskaffenhet och därmed ge bästa möjliga ledning för beslut om utnyttjande av landskapet, särskilt berggrund, jordlager och grundvatten.

Med utgångspunkt i de riktlinjer för SGU:s verksamhet som angetts i prop. 1973: 41 skisserar kommittén tänkbara utvecklingslinjer och föreslår vissa förstärkningar av SGU:s organisation. Kommittén föreslår dessutom att vissa aspekter av SGU:s verksamhet utreds ytterligare inom SGU.

Enligt kommittén kommer behovet av geologiska kartor liksom antalet kartserier på sikt att öka. Härför talar bl. a. att de geologiska för-

utsättningarna för markexploatering har kommit att uppmärksammas allt mer. Vidare har konflikten mellan exploaterings- och bevarandebestånden blivit allt tydligare och större krav har därför kommit att ställas på beslutsunderlaget i varje enskilt fall. Behovet av ökad kartering gäller såväl jordarts- och berggrundskarteringen som den geofysiska och hydrogeologiska karteringen. Produktionen av hydrogeologiska kartor, som f. n. sker som försöksverksamhet, får enligt kommittén troligen ses som en permanent verksamhet. Kommittén väcker, utan att ta ställning, frågan om inte geofysiska kartor skall ges ut i en separat serie. Vad gäller geokemiska kartor betraktar kommittén det som en trolig utveckling på längre sikt att reguljär geokemisk kartering kommer till stånd.

Det är angeläget att inriktningen av den framtida dokumentationsverksamheten övervägs, anför kommittén vidare. Bl. a. måste frågan om vilka slag av företeelser som bör dokumenteras lösas. Kommittén föreslår att SGU för budgetåret 1974/75 erhåller 100 000 kr. för utredningar härom. SGU:s verksamhet ställer dessutom stora krav på teknisk-vetenskaplig informations- och dokumentationsservice, vari ingår bl. a. bevakning av svensk och utländsk litteratur på geområdet. För utredningar i samband med uppbyggnaden av en aktiv litteratortjänst vid SGU behövs enligt kommittén 60 000 kr. under budgetåret 1974/75. Den ökade betydelse som informationsverksamheten i framtiden får för SGU kommer att ställa högre krav på en effektiv ledning och samordning av verksamheten. Kommittén föreslår därför att en tjänst som sektionschef med huvudansvar för informations- och dokumentationsverksamheten och en tjänst som handläggare med ansvar för samordningen av SGU:s utåtriktade information inrättas.

Kommittén anser vidare att en fortsatt utveckling i riktning mot ett mer intensivt utnyttjande av kemiska analyser och automatisk databehandling i SGU:s verksamhet är trolig. Kommittén föreslår att ett särskilt utvecklingsprojekt för automatisk databehandling skall inledas vid SGU. Projektet bör syfta till att utveckla datorbaserade bearbetningsmetoder för användning i SGU:s verksamhet. Här ingår såväl anpassning av automatiska databehandlingsmetoder till nya tillämpningsområden — t. ex. kartframställning — som utveckling av de metoder som används f. n. Kommittén föreslår att SGU för budgetåret 1974/75 erhåller ett medelstillskott av 100 000 kr. för utredningar m. m. i samband med detta projekt.

Kommittén bedömer förutsättningarna för en ökning av SGU:s uppdragsverksamhet som goda. Detta gäller framför allt på miljövårdsområdet, där SGU:s kompetens inom bl. a. geokemin bör kunna komma till användning, och på det anläggningsgeologiska området.

Organisation och lokalisering

Kommittén har beträffande detaljorganisationen genomgående sökt finna organisatoriska lösningar som tillåter alternativa utvecklingslinjer vad gäller den framtida verksamheten. Eftersom den nya organisationen skall gälla från den 1 juli 1974 medan omlokaliseringen av SGU beräknas ske först i slutet av år 1977 eller början av år 1978 har kommittén dessutom i syfte att begränsa ett eventuellt behov av organisatoriska förändringar i samband med omlokaliseringen sökt finna en så flexibel organisatorisk lösning som möjligt.

Kommittén har vid utformningen av sitt förslag till fördelning av SGU:s personal mellan de båda lokaliseringsorterna utgått från de riktlinjer som anges i prop. 1973: 41 beträffande olika enheters förläggning och från uppskattningen av antalet anställda i Luleå. Kommittén har härvid beaktat att denna uppskattning endast hänför sig till löneplansanställd personal, dvs. personal med tjänster enligt den statliga löneplanen, arvoden enligt denna och kontraktsanställda, och alltså inte omfattar timanställda m. fl. Vid fördelningen av aktiviteter mellan de olika lokaliseringsorterna har kommittén beaktat behovet av samarbete med universitets- och högskoleinstitutionerna.

Kommittén föreslår att **berggrunds enheten** skall överta följande verksamheter från de nuvarande byråerna och avdelningarna

från allmänna byrån: utredningar och forskning beträffande tekniskt användbara bergarter, icke-metalliska mineral och kolväten samt prospektering efter dessa, viss byggnadsgeologisk verksamhet, palaeontologiska och stratigrafiska undersökningar och utredningar samt uppdragsverksamhet inom det berggrundsgeologiska området,

från kartbyrån: berggrundskartering samt forskning och utveckling i samband därmed,

från malmbyrån: malmprospektering samt därmed sammanhängande forskning och utveckling, framställning av malmgeologiska kartor, skötsel av borrhänsarkiv samt fordonstjänst, förrådstjänst, tyngre verkstadstjänst, borrhningar, intern kostnadsredovisning och administrativa rutingöromål avseende verksamheten i Malå.

Vidare föreslår kommittén att berggrunds enheten indelas i en berggrundsgeologisk sektion, i vilken framför allt tjänster med geologisk inriktning avses ingå, och en teknisk sektion med uppgift att sköta för enheten och i viss mån för hela SGU gemensamma, huvudsakligen tekniska, servicefunktioner. Verksamheten vid den berggrundsgeologiska sektionen bör organiseras i form av projekt, i vilka personal med olika specialinriktning bör ingå på ett sådant sätt att alla för projektet relevanta specialistfunktioner blir företrädda. I samband med omlokaliseringen bör den berggrundsgeologiska sektionen delas i två sektioner, en i Uppsala och en i Luleå. Till den tekniska sektionens arbetsuppgifter hör bl. a. borrhnings- och avrymningsarbeten, fordonstjänst, reparationer

och underhåll på bormaskiner samt vissa administrativa göromål i samband med verksamheten i Malå.

Kommittén föreslår att verksamheten delas mellan de båda berggrundsgeologiska sektionerna i Uppsala och Luleå på så sätt att båda sektionerna får tillgång till de flesta berggrundsgeologiska specialiteterna. Fördelningen av SGU:s verksamhet kan emellertid väntas bli sådan att sektionen i Uppsala huvudsakligen blir inriktad på berggrundskartering medan Luleåsektionen får malmprospektering som huvuduppgift. Den senare sektionen bör dessutom ha viss personal stationerad i Malå. Kommittén föreslår vidare att personalen vid den tekniska sektionen stationeras i Malå med undantag för sektionschefen, som bör placeras i Luleå. I prop. 1973: 41 (s. 165) har angivits att berggrunds-enheten, med hänsyn till behovet av täta kontakter med den övriga verksamheten under den nya organisationens inledningskede samt i avvaktan på att högskolan i Luleå byggs upp, under en övergångstid skall ledas från Uppsala. Omlokaliseringen av SGU förutsattes i detta sammanhang komma att ske under år 1976. F. n. planeras flyttningen av SGU komma att ske år 1977 eller 1978. Högskolan i Luleå kommer då enligt föreliggande planer att vara fullt utbyggd. Enligt kommittén kan det i viss mån förändrade läget innebära att övergångstiden kan göras kortare än man tidigare antagit. Enligt kommittén får det bli en uppgift för organisationskommittén för omlokaliseringsfrågor vid SGU att i samband med den fortsatta planeringen för omlokaliseringen lägga fram förslag om tidpunkten för enhetschefens placering i Luleå.

Kommittén föreslår att den kvartär- och hydrogeologiska enheten skall överta följande verksamheter från de nuvarande byråerna

från allmänna byrån: utredningar och forskning beträffande hydrogeologi, viss byggnadsgeologisk verksamhet, prospektering efter sand och grus samt grundvatten, hydrogeologisk kartering, driften av jordartslaboratoriet, det mikropaleontologiska laboratoriet och brunnsarkivet,

från kartbyrån: jordartskartering samt därmed sammanhängande forskning och utveckling.

Den kvartär- och hydrogeologiska enheten bör enligt kommittén på liknande sätt som berggrunds-enheten indelas i en geologisk sektion och en servicesektion. Verksamheten vid den geologiska sektionen bör organiseras i form av projekt med längre eller kortare livslängd. Sektionen bör svara för bl. a. jordartskartering, hydrogeologisk kartering samt prospektering efter sand och grus. Servicesektionen bör svara för teknisk assistans vid karterings- och undersökningsarbeten, verksamheten vid jordartslaboratoriet m. m.

Kommittén föreslår att samtliga anställda vid den kvartär- och hydrogeologiska enheten med undantag för den personal som f. n. är stationerad i Lund och Göteborg placeras i Uppsala. Enligt kommittén kommer

det dessutom troligen att finnas behov av viss kvartärgeologisk kompetens i Luleå. Kommittén uppskattar behovet till en eller två geologer, men påpekar att detta är som osäker uppskattning och att det slutliga behovet blir beroende bl. a. av i vilken utsträckning SGU bör bistå högskolan i Luleå på detta område.

Den geofysiska enheten bör enligt kommittén överta följande verksamheter från de nuvarande byråerna och avdelningarna

från malmbyrån: geofysiska markmätningar inkl. den geofysiska verkstaden i Malå,

från geofysiska avdelningen: utredningar beträffande geofysisk metodik för geologiska ändamål, utvecklingsarbete och forskning inom tillämpad geofysik, geofysiska flygmätningar samt geomagnetiska observationer.

Kommittén föreslår att den geofysiska enheten indelas i sektioner för flygmätning, markgeofysik och regional geofysik. Sektionen för flygmätning bör svara för de geofysiska flygmätningarna, sektionen för markgeofysik för markgeofysiska mätningar, framför allt i samband med prospekteringen, och sektionen för regional geofysik för bl. a. registrering av variationer i jordens magnetfält, tolkning av geofysiska flygmätningar samt markgeofysiska mätningar i södra och mellersta Sverige.

Kommittén föreslår att sektionen för flygmätning delas i två produktionslinjer, en i vardera Uppsala och Luleå. De anställda vid sektionen för markgeofysik bör stationeras i Luleå och Malå. Sektionen för regional geofysik bör med undantag av en anställd, som f. n. är stationerad på Lovö, förläggas till Uppsala.

Den geokemiska enheten bör enligt kommittén ha till uppgift bl. a. att svara för den löpande geokemiska verksamheten, vari ingår geokemisk provtagning och tolkningsarbeten i samband med prospektering, undersökningar i miljövårdssammanhang samt — på längre sikt — eventuell geokemisk kartering. Det torde enligt kommittén vara till fördel för utvecklingen av den geokemiska verksamheten om ett nära samarbete med laboratoriefunktionen kan upprätthållas. Kommittén föreslår att den geokemiska enheten övertar följande funktioner från SGU:s nuvarande byråer och avdelningar

från malmbyrån: geokemisk provtagning och tolkningsarbete i anslutning härtill samt forsknings- och utvecklingsarbete på det geokemiska området,

från kemiska avdelningen: kemiska och mineralogiska analyser samt därmed sammanhängande forsknings- och utvecklingsarbete.

Enheten bör enligt kommittén indelas i en analytisk sektion med uppgift att utföra kemiska och mineralogiska analyser m. m. och en geokemisk sektion som bör svara för geokemisk provtagning i fält och tolkningsarbeten.

Kommittén föreslår att ett större driftslaboratorium och huvuddelen av resurserna på det geokemiska området förläggs till Luleå. Viss analyskapacitet på det kemiska området och en mindre del av den geokemiska sektionen bör dock finnas i Uppsala. Vad gäller placeringen av chefen för den geokemiska enheten har kommittén räknat med en stationering i Uppsala. Härför talar det faktum att utvecklingsarbetet inom det geokemiska området liksom SGU:s egen geokemiska verksamhet i framtiden kan antas komma att koncentreras till Mellansverige. De närmaste årens utveckling liksom erfarenheterna av organisationen för denna enhet bör ge ett säkrare underlag för det slutliga ställningstagandet till stationeringsfrågan. Kommittén anser det lämpligt att organisationskommittén för omlokaliseringsfrågor vid SGU i samband med den fortsatta planeringen för omlokaliseringen föreslår stationeringsort för enhetschefen.

Kommittén har vidare sett det som lämpligt att inom den administrativa enheten samla de service- och stödfunktioner som saknar direkt anknytning till något speciellt geologiskt fackområde. Enheten bör svara för samordningen av dokumentationsverksamheten, för skötseln av museum och samlingar, för informationsverksamheten och för den automatiska databehandlingen. Dessutom bör enheten svara för personal-, ekonomi- och intendenturfunktionerna. Vid den administrativa enheten bör finnas ett planeringssekretariat.

Kommittén föreslår att den administrativa enheten övertar följande funktioner från SGU:s nuvarande byråer och avdelningar

från allmänna byrån: skötseln av SGU:s museum och samlingar,

från kartbyrån: redigering m. m. för SGU:s publikationer, kontakter med tryckerier,

från den geofysiska avdelningen: ADB-frågor,

från den administrativa avdelningen: ekonomi-, personal- och intendenturfunktionerna, biblioteket och den interna informationen.

Kommittén föreslår att den administrativa enheten indelas i sektioner för personal, ekonomi och intendentur samt information och dokumentation. Personalsektionen bör svara för den centrala personaladministrativa verksamheten vid SGU, sektionen för ekonomi och intendentur för budgetering, kostnadskontroll, redovisning och uppföljning samt intendenturtjänst och sektionen för information och dokumentation för SGU:s museum och samlingar, biblioteket, informationstjänst, litteratortjänst och ADB-frågor.

Kommittén föreslår att flertalet av de anställda vid den administrativa enheten placeras i Uppsala. Kommittén har inte ansett sig kunna ta ställning till bibliotekets lokalisering i avvaktan på Kungl. Maj:ts prövning av det förslag om centralisering av vissa funktioner vid de vetenskapliga biblioteken som framförs i statskontorets utredning "De vetenskapliga biblioteken — organisation och administration".

Fördelningen av SGU:s personal i den nya organisationen framgår av följande sammanställning.

Enhet, sektion	Lokaliseringsort													
	Uppsala		Luleå		Malå		Lovö		Lund		Göteborg			
	L	Ö	L	Ö	L	Ö	L	Ö	L	Ö	L	Ö		
Verkschef	1													
<i>Administrativ enhet</i>														
Enhetschef	1													
Personal	6		2											
Ekonomi och intendentur	11	1	6	2										
Information och dokumentation ¹	9	5	8	7										
Planeringssekretariat	2													
	29	6	16	9										
<i>Berggrunds enhet</i>														
Enhetschef	1													
Berggrundsgeologiska sektioner	30	5	40	8	4	14	2		2					
Teknisk sektion			1		12		79							
	31	5	41	8	16	93	2		2					
<i>Karaktär- och hydrogeologisk enhet</i>														
Enhetschef	1													
Geologisk sektion	18	3							3	1				
Servicesektion	39	7							3	1				
	58	10							6	2				
<i>Geofysisk enhet</i>														
Enhetschef + sekreterare			2											
Flygmätning	17	10												
Markgeofysik			21		6	12	37							
Regional geofysik	12											1		
	29	33		6	12	37	1							
<i>Geokemisk enhet</i>														
Enhetschef + sekreterare	2													
Analytisk sektion	10	2	21	19										
Geokemisk sektion	3		5		4									
	15	2	26	23										
Summa SGU	163	23	116	46	28	130	1	8		4				

L = Löneplansanställd personal

Ö = Övrig personal

¹ Exkl. biblioteket

Enligt kommittén uppkommer ett behov av dubblering av vissa funktioner i samband med omlokaliseringen. Kommittén räknar med att detta behov motsvarar nio tjänster.

Ledning och administration

Kommittén konstaterar att det för en myndighet av SGU:s typ är av stor betydelse att avnämarna bereds tillfälle att utöva inflytande på verksamheten. Beträffande karteringen är detta av speciell vikt. Kommittén föreslår därför att ett särskilt rådgivande organ, ett kartråd, inrättas. Karträdet bör ha till uppgift att medverka vid planeringen av SGU:s kartering och löpande lämna synpunkter på kartornas utförande. För kartrådets verksamhet och för förstärkning av planeringsfunktionen för karteringen behövs enligt kommittén ett medelstillskott till SGU av 50 000 kr. för budgetåret 1974/75.

Ökningen av SGU:s uppdragsverksamhet kan enligt kommittén också ses som ett sätt att förstärka avnämarnas inflytande på SGU:s verksamhet. Kontakterna med uppdragsgivarna bör kunna ge uppslag till förändringar och anpassningar även av den anslagsfinansierade verksamheten genom att avnämarnas synpunkter på ett naturligt sätt kommer till SGU:s kännedom. Kommittén har inte utarbetat några detaljerade förslag till hur en ökning av uppdragsverksamheten skall uppnås. Enligt kommittén bör SGU närmare undersöka möjligheterna till ytterligare expansion inom de områden där man redan nu erhåller uppdrag. Dessutom bör möjligheterna att utnyttja den existerande kompetensen vid SGU mer intensivt i uppdragssammanhang undersökas. För utredningar i samband härmed föreslår kommittén att SGU erhåller ett medelstillskott av 100 000 kr. för budgetåret 1974/75.

Den beslutade nya enhetsindelningen och ökningen av uppdragsverksamheten kommer enligt kommittén att ställa större krav på planeringsfunktionen vid SGU. Kommittén föreslår, som redan nämnts, mot denna bakgrund att ett särskilt stabsorgan — ett planeringssekreteriat — med två tjänster inrättas vid den administrativa enheten. Sekretariatet bör ha till uppgift att biträda verksledningen i frågor med anknytning till den övergripande planeringen.

Införandet av programbudgetering vid SGU innebär att formerna för ledningen av de olika verksamheterna i viss utsträckning kommer att förändras. Enligt kommittén bör ledningen av SGU:s verksamhet ske efter i stort sett följande linjer.

Chefen för SGU bör ha det övergripande ansvaret för verksamheten inom samtliga program. Enhets- och sektionscheferna bör ha till huvudsaklig uppgift att samordna resp. enheters och sektioners insatser inom olika delprogram och att därvid fördela tillgängliga resurser mellan dessa delprogram.

Det operativa ansvaret för arbetet inom vart och ett av de olika delprogrammen — och projekten inom dessa — bör delegeras till tjänstemän inom enheterna eller sektionerna. Dessa tjänstemän bör fungera som resp. delprogram- och projektansvariga. Enhetscheferna bör ha det

samlade ansvaret för resultaten av verksamheterna inom de delprogram, som leds av underställda tjänstemän.

Enligt kommittén beror resultatet av införandet av programbudgetering i hög grad på i vilken utsträckning enheterna kan engageras för att aktivt delta i budgetprocessen. Detta förutsätter att de anställda erhåller utbildning om budget- och redovisningssystem. Kommittén föreslår därför att SGU i samband med införandet av programbudgetering för budgetåret 1974/75 erhåller 50 000 kr. för utbildning av personalen.

SGU:s resurser för personaladministration, personalutveckling m. m. är f. n. mycket begränsade. Kommittén ser det som nödvändigt att personalfunktionen ges en starkare ställning än vad som nu är fallet. Ökningen av SGU:s uppdragsverksamhet och verkets uppdelning på två lokaliseringssorter förstärker behovet av en övergripande personalplanering och en aktiv personalpolitik. Kommittén föreslår därför att den personaladministrativa verksamheten vid SGU förstärks genom att en tjänst som chef för personalsektionen vid den administrativa enheten inrättas. Sektionschefen bör ha till uppgift att under enhetschefen svara för ledningen, samordningen och utvecklingen av den personaladministrativa verksamheten vid SGU.

Genom införandet av programbudgetering vid SGU skapas förutsättningar för en förbättring av SGU:s ekonomiadministrativa system, konstaterar kommittén. För att möta de ökade krav som kommer att ställas på den personal som svarar för ekonomifunktionen och för att utnyttja förutsättningarna för en förbättring av ekonomiadministrationen föreslår kommittén att en tjänst som chef för sektionen för ekonomi och intendentur vid den administrativa enheten inrättas. Sektionschefen bör ha till uppgift att under enhetschefen svara för bl. a. ledning av ekonomifunktionen.

Kostnads- och lokalberäkningar

Kommittén beräknar kostnaderna, inkl. följdkostnader, för de föreslagna sex ytterligare tjänsterna till sammanlagt 700 000 kr. per år i 1973 års löneläge. Kostnaderna för de utredningar m. m. som kommittén föreslagit beräknas i 1973 års prisläge till sammanlagt 460 000 kr. Totalt räknar kommittén alltså med ett ökat medelsbehov för budgetåret 1974/75 av 1 160 000 kr.

På kommitténs initiativ har SGU i samråd med byggnadsstyrelsen beräknat lokalbehovet under antagandena att antalet anställda kommer att öka med 10 % under de närmaste tio åren, att det kemiska laboratoriets lokaler dels byggs ut till modern standard, dels utökas med ytterligare 50 % under de närmaste tio åren och att den geologiska karteringen byggs ut till en nivå som innebär att en landstäckande kartering genomförs på 50 år. Enligt dessa beräkningar skulle programytan i Uppsala uppgå till 16 590 m² (inkl. 1 200 m² kallförråd) och i Luleå till 10 330 m²

(inkl. 1 200 m² kallförråd). Enligt schablonmässiga beräkningar som på kommitténs initiativ utförts av byggnadsstyrelsen skulle investeringskostnaderna i Uppsala och Luleå i detta fall bli ca 68 milj. kr. Lokalbehovet vid utbyggnad av laboratoriet men i övrigt oförändrad verksamhetsvolym uppskattas till 13 505 resp. 8 815 m². Investeringskostnaderna skulle då enligt byggnadsstyrelsens beräkningar uppgå till ca 63 milj. kr. I dessa beräkningar har ingen hänsyn tagits till effekten av eventuell lokalsamordning med universitets- och högskoleinstitutionerna på de båda lokaliseringssorterna.

SGU har på kommitténs initiativ gjort en översiktlig bedömning av behovet vad gäller nyanskaffning av utrustning i samband med omlokaliseringen. Behov av nyanskaffning uppkommer bl. a. av följande skäl

- viss utrustning går av praktiska skäl inte att flytta,
- viss tyngre utrustning kan inte flyttas eftersom den ägs gemensamt av SGU och andra institutioner,
- dubbla uppsättningar måste anskaffas av vissa instrument som bör finnas i såväl Uppsala som Luleå.

Enligt den av SGU gjorda uppskattningen, som utgår från att verkets inriktning inte kommer att förändras men att verksamheten ökar i omfattning med 10 % under de närmaste tio åren, skulle kostnaderna för nyanskaffning av utrustning i samband med omlokaliseringen uppgå till 16 537 000 kr. Häri ingår inredningskostnader till ett belopp av 9,5 milj. kr. Oförändrad verksamhetsvolym skulle enligt samma uppskattningar medföra ett nyanskaffningsbehov av 15 437 000 kr., varav 8,5 milj. kr. inredningskostnader.

Som nämnts i det föregående uppkommer enligt kommittén ett behov av dubbling av vissa funktioner i samband med omlokaliseringen. Enligt kommitténs uppskattningar medför dessa dubblingar ett extra medelsbehov av ca 450 000 kr. per år efter omlokaliseringen.

Departementschefen

Statsmakterna har år 1971 beslutat att SGU skall lokaliseras till Uppsala och Luleå. Riksdagen har vidare år 1973 godkänt riktlinjer för SGU:s verksamhet och organisation. Genom dessa beslut har riksdagen tagit ställning till organisationen i dess huvuddrag. Det ankommer på Kungl. Maj:t att därefter meddela närmare föreskrifter. En av organisationskommitténs huvuduppgifter har varit att ta fram underlag härför. När jag i det följande relativt utförligt uppehåller mig vid frågorna om SGU:s verksamhet, organisation och lokalisering, sker det med hänsyn till den betydelse de har för beräkningen av medel för SGU:s verksamhet.

SGU:s verksamhet

Organisationskommittén har inte haft i uppdrag att ta ställning till inriktningen eller omfattningen av SGU:s verksamhet. Med utgångspunkt från de riktlinjer som statsmakterna angett har kommittén dock sökt skissera vissa tänkbara utvecklingslinjer. På några punkter lägger kommittén också fram förslag till åtgärder i syfte att öka utbytet av en viss verksamhet. Mot denna bakgrund finner jag anledning att göra vissa påpekanden.

Enligt kommittén kan det antas att SGU:s nuvarande verksamhet på informations- och dokumentationsområdet fortsätter och att dokumentationen av geologiska förhållanden som tillfälligt blir tillgängliga för observation ökar. Kommittén föreslår bl. a. att personalen för informations- och dokumentationsverksamheten ökas och att SGU för budgetåret 1974/75 erhåller ett medelstillskott av 100 000 kr. för att utreda inriktningen av dokumentationsverksamheten.

Kommittén har angivit att dokumentationsverksamhet på det geologiska området är en betydelsefull uppgift för SGU och att dokumentationsverksamheten, för att fylla någon väsentlig funktion, måste kompletteras med och följas upp av motsvarande informationsverksamhet. Enligt min mening bör verksamheten under budgetåret 1974/75 omfatta bl. a. utredningar om dokumentationsverksamhetens inriktning. I detta sammanhang förtjänar det att nämnas att frågan om uppgiftsskyldighet till SGU för brunnborrningsföretag f. n. bereds inom industridepartementet.

SGU:s prospekteringsverksamhet skall, som tidigare nämnts, enligt de riktlinjer för SGU:s verksamhet som beslutats av statsmakterna successivt föras över på uppdragsbasis. Det har inte ingått i organisationskommitténs uppdrag att lägga fram förslag om formerna för överföringen eller att närmare behandla de problem som kan tänkas uppstå i samband härmed. Jag finner det dock motiverat att här något gå in på dessa frågor.

Övergången till uppdragsverksamhet inom prospekteringen innebär för SGU:s del stora förändringar vad gäller sättet att planera och genomföra verksamheten.

SGU:s prospektering kommer i framtiden att kännetecknas av ett ingående samarbete med uppdragsgivarna. Det är härvid av stor vikt att SGU kan tillgodose de krav som uppdragsgivarna ställer bl. a. vad gäller skydd för information av betydelse för uppdraget. Samtidigt bör den information som tas fram i samband med prospekteringsuppdrag och den erfarenhet som SGU bygger upp genom sin verksamhet nyttiggöras i så stor utsträckning som möjligt.

Sedan ett uppdrag avslutats bör SGU därför i princip kunna ut-

nyttja den information som tagits fram i samband med uppdraget såväl för den anslagsfinansierade verksamheten som för andra uppdrag. Uppdragsgivaren bör dock kunna ges tid att sedan uppdraget avslutats utvärdera det insamlade materialet. Den tid uppdragsgivaren behöver härför kan antas komma att variera beroende på bl. a. det undersökta områdets storlek och art. Under den tid utvärderingen pågår bör SGU inte utnyttja materialet i samband med externa uppdrag.

SGU bör därför iaktta försiktighet med att ta emot uppdrag som gäller mer ingående, lokalt avgränsade undersökningar från flera uppdragsgivare inom samma geografiska område i sådana fall då det skulle kunna bli svårt att avgöra vilken uppdragsgivare som har rätt att bryta påträffade fyndigheter. För att undvika att områden blockeras under en längre tid kan det bli nödvändigt att iaktta restriktivitet beträffande uppdrag som omfattar mycket stora områden. Uppdrag av mer översiktlig karaktär, såsom geofysiska flygmätningar eller storregional geokemisk provtagning, bör dock enligt min mening i de flesta fall kunna tas emot av SGU, även om verket redan bedriver lokalt begränsade undersökningar för en annan uppdragsgivare i samma område. Konsekvenserna av dessa restriktioner bör självfallet beaktas vid taxesättningen.

Det ankommer på SGU att utforma avtalen med uppdragsgivare på lämpligt sätt.

Kommittén föreslår att ett särskilt utvecklingsprojekt för automatisk databehandling (ADB) skall inledas vid SGU. Projektet bör syfta till att utveckla datorbaserade bearbetningsmetoder för användning i SGU:s verksamhet. För utredningar, köp av konsulttjänster m. m. i samband med detta projekt bör SGU enligt kommittén för budgetåret 1974/75 erhålla 100 000 kr.

Jag anser det viktigt att SGU kan tillvarata möjligheterna till effektivisering av verkets arbetsmetoder. Genom ett projekt av den typ som kommittén föreslår kan möjligheterna till effektivisering och rationalisering undersökas.

Kommittén diskuterar även frågan om styrningen av SGU:s verksamhet och berör härvid sådana aspekter som avnämarnas inflytande, uppdragsverksamheten m. m.

Vad gäller avnämaringflytandet föreslår kommittén i syfte att öka avnämarnas inflytande över SGU:s kartering att ett särskilt rådgivande organ — ett kartråd — skall inrättas. Rådet, som bör ha till uppgift att medverka vid planeringen av SGU:s kartering och löpande lämna synpunkter på inriktningen av denna samt på kartornas utförande i allmänhet, bör bestå av sakkunniga representanter för användarna av geologiska kartor. Kostnaderna för rådets verksamhet samt för planeringen

av karteringen i övrigt beräknas av kommittén komma att uppgå till 50 000 kr. för budgetåret 1974/75.

Jag anser det vara viktigt att avnämarna bereds tillfälle att påverka SGU:s kartering. Särskilt vad gäller frågan om vilka områden som skall prioriteras vid karteringen är det viktigt att avnämarnas synpunkter beaktas. Det ankommer på SGU att vidta erforderliga åtgärder för att intressenterna inom ramen för tillgängliga resurser skall kunna påverka medlens fördelning.

Vad gäller SGU:s uppdragsverksamhet föreslår kommittén att SGU för budgetåret 1974/75 erhåller 100 000 kr. för utredningar i syfte att öka uppdragsverksamheten.

I denna fråga vill jag hänvisa till vad jag anfört om uppdragsverksamheten i prop. 1973: 41. Jag har beräknat medel för de av kommittén föreslagna utredningarna.

Kommittén lägger fram förslag om förstärkningar beträffande vissa stabsfunktioner vid SGU. Enligt kommittén bör såväl planerings- som ekonomi- och personalfunktionerna vid SGU förstärkas. Vad gäller planeringsfunktionen föreslår kommittén att ett planeringssekretariat med två tjänster skall inrättas vid den administrativa enheten. Sekretariatet bör ha till uppgift att biträda verksamheten i frågor med anknytning till den övergripande planeringen. Enligt kommittén bör vidare en tjänst med ansvar för ekonomifunktionen och en tjänst med ansvar för personalfunktionen inrättas.

Jag delar kommitténs bedömning vad gäller behovet av förstärkningar beträffande stabsfunktionerna. Ökningen av uppdragsverksamheten liksom verkets förestående omlokalisering accentuerar behovet av såväl övergripande planering som planering på personal- och ekonomisidan. Vad gäller ekonomifunktionen torde dessutom ökningen av uppdragsverksamheten i allmänhet och övergången till uppdragsverksamhet inom prospekteringen i synnerhet medföra att större krav kommer att ställas på budgetering och redovisning. På denna punkt ansluter jag mig därför till kommitténs förslag, som jag finner ägnade att tillgodose de redovisade ökade personalbehoven.

Organisation och lokalisering

Kommittén har i sitt förslag till detaljorganisation för SGU genomgående sökt finna så flexibla lösningar som möjligt. Detta kommer till uttryck bl. a. i kommitténs förslag till sektionsindelning.

Berggrundsgruppen bör enligt kommittén indelas i en berggrundsgeologisk sektion, i vilken framför allt tjänster med geologisk inriktning avses ingå, och en teknisk sektion med uppgift att sköta för enheten och i viss mån för hela SGU gemensamma, huvudsakligen tekniska, servicefunktioner. I samband med omlokaliseringen av SGU bör den berggrundsgeologiska sektionen enligt kommittén delats i två sektioner, en i Uppsala och en i Luleå.

Den kvartär- och hydrogeologiska enheten bör enligt kommittén på liknande sätt som berggrunds enheten indelas i en geologisk sektion och en servicesektion.

Kommittén föreslår att den geofysiska enheten indelas i sektioner för flygmätning, markgeofysisk och regional geofysik. Sektionen för flygmätning bör svara för de geofysiska flygmätningarna, sektionen för markgeofysik bör svara för markgeofysiska mätningar, framför allt i samband med prospekteringen, och sektionen för regional geofysik bör svara för bl. a. registrering av variationer i jordens magnetfält, tolkning av geofysiska flygmätningar samt markgeofysiska mätningar i södra och mellersta Sverige.

Den geokemiska enheten bör enligt kommittén indelas i en analytisk sektion med uppgift att utföra kemiska och mineralogiska analyser m. m. samt en geokemisk sektion som bör svara för bl. a. provtagning i fält och tolkningsarbeten.

Den administrativa enheten föreslås av kommittén bli indelad i sektion för personal, en för ekonomi och intendentur samt en för information och dokumentation. Personalsektionen bör svara för den centrala personaladministrativa verksamheten vid SGU, sektionen för ekonomi och intendentur bör svara för budgetering, kostnadskontroll, redovisning och uppföljning samt intendenturtjänst och sektionen för information och dokumentation bör svara för SGU:s museum och samlingar, bibliotek, informationstjänst, litteraturtjänst och ADB-frågor. Dessutom bör enligt kommittén det tidigare nämnda planeringssekreteriatet sortera under den administrativa enheten.

Kommittén föreslår att av SGU:s nuvarande personal 179 anställda, av vilka 157 f. n. är löneplansanställda, placeras i Uppsala och 163 anställda, av vilka 116 f. n. är löneplansanställda, i Luleå. Enligt kommittén bör vidare de sex nya tjänster som kommittén föreslår skall inrättas placeras i Uppsala. Detta innebär att, av personalen i Stockholm, flertalet av de anställda vid berggrunds enheten, den geofysiska enheten och den geokemiska enheten stationeras i Luleå, medan flertalet av de anställda vid den administrativa enheten och samtliga anställda vid den kvartär- och hydrogeologiska enheten stationeras i Uppsala. Vidare bör det enligt kommittén vara en uppgift för organisationskommittén för omlokaliseringfrågor vid SGU att föreslå dels stationeringsort för chefen för den geokemiska enheten, dels tidpunkt då chefen för berggrunds enheten skall stationeras i Luleå. Den sistnämnde skall nämligen enligt vad som anförts i prop. 1973: 41 övergångsvis vara stationerad i Uppsala.

Som jag tidigare har nämnt, ankommer det på Kungl. Maj:t att besluta i frågor som gäller detaljutformningen av organisationen. En tablå över organisationen torde få fogas till statsrådsprotokollet som *bilaga*.

Jag vill dock redan i detta sammanhang redovisa min mening i ett

par detaljfrågor. Som jag anförde i prop. 1973: 41 bör SGU i fortsättningen ledas av en styrelse. Styrelsen bör bestå av högst nio ledamöter, varav två representanter för de anställda i enlighet med det förslag som förelagts riksdagen i prop. 1974: 1 (bil. 2 s. 37). Det ankommer på Kungl. Maj:t att utse ledamöterna. Vidare bör enligt min mening ställning tas redan nu till frågan om stationeringen av cheferna för berggrunds enheten och den geokemiska enheten. När jag tidigare förordade att berggrunds enheten övergångsvis skulle ledas från Uppsala utgick jag från att omlokaliseringen av SGU skulle kunna ske under år 1976. En särskild övergångstid föreföll då motiverad med hänsyn till att högskolan i Luleå inte skulle vara fullt utbyggd vid omlokaliseringen och att omlokaliseringen dessutom skulle ske mycket snart efter det att den nya organisationen trätt i kraft. Omlokaliseringen av SGU beräknas nu komma att ske först i slutet av år 1977 eller början av år 1978. Den nya organisationen kommer vid denna tidpunkt att ha varit i funktion sedan mer än tre år. Högskolan i Luleå kommer då dessutom att vara fullt utbyggd. Mot denna bakgrund förefaller det lämpligt att chefen för berggrunds enheten i samband med omlokaliseringen stationeras i Luleå. Vidare bör chefen för den geokemiska enheten, med hänsyn till att utvecklingsarbetet inom det geokemiska området liksom SGU:s egen geokemiska verksamhet i framtiden kan antas komma att koncentreras till Mellansverige, stationeras i Uppsala.

F. n. finns vid SGU en ordinarie tjänst med beteckningen o för verkschefen. I samband med omorganisationen bör denna tjänst utgå ur organisationen och ersättas med en tjänst med beteckningen p.

På grund av omorganisationen kan arbetsvillkoren för vissa tjänster vid SGU komma att förändras. Beträffande avtalsbara anställnings- och arbetsvillkor avser jag att ge statens avtalsverk det förhandlingsuppdrag som behövs.

Hemställan

Under återopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att vid Sveriges geologiska undersökning inrätta en ordinarie tjänst för verkschef med beteckningen p.

Anslagsfrågor för budgetåret 1974/75

Medel för SGU:s verksamhet anvisas under innevarande budgetår över fem anslag på riksstaten, nämligen dels förslagsanslagen Sveriges geologiska undersökning: Förvaltningskostnader och Sveriges geologiska undersökning: Uppdragsverksamhet, dels reservationsanslagen Sveriges geologiska undersökning: Kartarbeten m. m., Sveriges geologiska undersökning: Utrustning och Sveriges geologiska undersökning: Prospektering.

Sveriges geologiska undersökning

I anslagsframställningen för budgetåret 1974/75 föreslår SGU att anslaget till förvaltningskostnader räknas upp med 1 663 000 kr. enligt följande fördelning.

	1973/74	Beräknad ändring 1974/75
		SGU
Personal		
Handläggande personal	44	+ 4
Övrig personal	66	- 1
	110	+ 3
Anslag		
Lönekostnader	6 738 400	+ 589 700
Sjukvård	19 000	of.
Reseersättningar (även utrikes tjänsteresor)	722 000	+ 9 000
Lokalkostnader	2 041 400	+ 722 000
Expenser	1 054 200	+ 342 300
därav engångsutgifter		(+ 50 000)
	9 975 000	+ 1 663 000

SGU motiverar anslagsökningen på följande sätt.

1. Löne- och prisomräkning 979 000 kr., varav 172 000 kr. avser höjt lönekostnadspålägg.

2. Medel begärs för inrättande av två tjänster som förste statsgeolog, den ena som chef för jordartslaboratoriet, den andra som chef för det mikropaleontologiska laboratoriet (+ 168 000 kr.).

3. En tjänst som mineralog för bl. a. analytisk verksamhet bör inrättas (+ 76 000 kr.).

4. Den personaladministrativa funktionen föreslås bli förstärkt genom utbyte av en assistenttjänst mot en byrådirektörstjänst (+ 24 000 kr.).

5. Medel begärs för att täcka ökade kostnader för lokaler, resor m. m. på grund av föreslagen personalförstärkning (+ 166 000 kr.).

6. Medel begärs för förbättrad personalutbildning (+ 200 000 kr.).

7. För inredning av borrhärnarkiv i Malå begärs en engångsanvisning av 50 000 kr.

Anslaget till kartarbeten föreslås av SGU bli uppräknat med 1 988 000 kr. enligt följande fördelning.

	1973/74	Beräknad ändring 1974/75
		SGU
Personal		
Handläggande personal	12	+ 6
Övrig personal	27	+ 9
	39	+ 15
Anslag		
Kartarbeten	2 800 000	+1 602 000
Forskning och utveckling	181 000	+ 6 000
Specialarbeten	178 000	+ 8 000
Tryckning av malmgeologiska kartor m.m.	407 000	+ 22 000
Geofysiska arbeten	421 000	+ 350 000
Övrigt	50 000	of.
	4 037 000	+1 988 000

SGU har lämnat följande motivering.

1. Löne- och prisomräkning 240 000 kr., varav 62 000 kr. avser höjt lönekostnadspålägg.

2. Medel begärs för tryckning av ett antal färdigställda kartor i skala 1 : 50 000 (+100 000 kr.).

3. Medel begärs för finansiering av ett långsiktigt program för snabba utgivning av geologiska kartor i skala 1 : 50 000. Målet är att 20 sådana kartblad skall kunna produceras varje år. Merkostnaden under budgetåret 1974/75 beräknas till 1 648 000 kr.

Vad gäller anslaget till utrustning föreslår SGU en uppräkning med 946 000 kr. till 1 676 000 kr. Av det totala beloppet avser 540 000 kr. prospekteringen, varav 300 000 kr. för en slagborrmaskin, 186 500 kr. karteringen, 398 000 kr. kemiska och mineralogiska analyser, 262 000 kr. geofysiska arbeten, 150 000 kr. automatisk databehandling och 139 500 kr. övriga arbeten.

SGU föreslår vidare att anslaget till prospektering räknas upp med 5 862 000 kr. enligt följande fördelning.

	1973/74	Beräknad ändring 1974/75
		SGU
Personal		
Handläggande personal	63	+ 3
Övrig personal	269	+ 29
	332	+ 32
Anslag		
Geologiska arbeten	2 656 000	+ 258 000
Geofysiska arbeten	3 110 000	+ 139 000
Geokemisk prospektering	441 000	+ 655 000
Diamantborrning	3 701 000	+ 232 000
Tillfälliga transportleder	139 000	+ 18 000
Ersättningsanskaffning	1 102 000	+ 70 000
Flygmätningar	757 000	+ 82 000
Analys	579 000	+ 33 000
Forskning och utveckling	364 000	+ 32 000
Uranprospektering	6 414 000	+ 3 211 000
Brunns- och borrhälsarkiv	811 000	+ 47 000
Oljegeologiska arbeten	476 000	+ 21 000
Grundvattenobservationsnät	446 000	+ 29 000
Regionala grundvattenundersökningar	289 000	+ 17 000
Hydrogeologisk Europakarta	111 000	+ 6 000
Grus- och sandundersökningar	426 000	+ 23 000
Dokumentation och information		+ 989 000
Övrigt	78 000	of.
	21 900 000	+ 5 862 000

SGU motiverar förslaget till anslagsökning på följande sätt.

1. Löne- och prisomräkning 1 673 000 kr., varav 306 000 kr avser höjt lönekostnadspålägg.

2. För en systematisk geokemisk kartläggning föreslås en ökning av anslagsposten geokemisk prospektering med 600 000 kr.

3. Uranprospekteringen har givit gynnsamma resultat särskilt i Arjeplogsområdet och bör fullföljas i vidgad omfattning (+ 2 800 000 kr.). Ökningen bör delvis finansieras genom en nedräkning av anslagsposten diamantborrningar (- 200 000 kr.).

4. Inom området information och dokumentation begärs medel dels för dokumentation av geologiska företeelser vid sidan av den reguljära karteringen och prospekteringen, dels för arbete med ett geodataarkiv (sammanlagt 989 000 kr.).

Anslaget till uppdragsverksamhet bör enligt SGU räknas upp med 150 000 kr. till 750 000 kr. För budgetåret 1974/75 beräknar SGU inkomsterna av uppdragsverksamheten till 850 000 kr.

Vidare har SGU kommit in med en skrivelse angående kostnaderna för förpackning och transport av borrhälsar från oljeprospektering AB:s borrhälsar i havsbotten. Arjeplogs kommun har kommit in med en skrivelse angående önskvärdheten av att SGU erhåller begärda medel för uranprospektering i kommunen.

Organisationskommittén

Organisationskommittén för SGU har haft i uppdrag bl. a. att lägga fram förslag så att verksamheten vid SGU kan bedrivas i enlighet med programbudgeteringens principer.

Kommittén föreslår att SGU:s verksamhet från den 1 juli 1974 skall bedrivas inom följande program.

1. Kartering
2. Information och dokumentation
3. Prospektering
4. Speciella undersökningar

Programmet för kartering bör enligt kommittén omfatta den verksamhet som syftar till utgivning av geologiska, geofysiska och hydrogeologiska kartor i reguljära serier. Programmet bör indelas i delprogram för berggrunds-, jordarts-, geofysisk och hydrogeologisk kartering.

Programmet för information och dokumentation bör omfatta den verksamhet som syftar till att genom insamling, bearbetning, bevarande och spridning av uppgifter om geologiska förhållanden på annat sätt än genom den reguljära kartutgivningen tillgodose allmänna och enskilda behov av geologisk information. Programmet bör indelas i delprogram för information, geologisk dokumentation, grundvattendokumentation, geofysisk dokumentation och geokemisk dokumentation.

Programmet för prospektering bör omfatta den verksamhet som syftar till att finna exploaterbara tillgångar av mineraliska ämnen och grundvatten. Programmet bör indelas i delprogram för uran, järn, övriga metaller, industriella mineral och nyttosten, sand och grus, grundvatten samt regionala inventeringsprojekt.

Programmet för speciella undersökningar bör omfatta den verksamhet som syftar till att tillgodose allmänna och enskilda behov av sådana undersökningar inom SGU:s kompetensområde som inte kan hänföras till prospektering eller kartering. Programmet bör indelas i delprogram för anläggningsgeologiska undersökningar, naturvårdsundersökningar samt mättnings- och analysverksamhet.

Kommittén föreslår att medel till SGU skall anvisas över tre reservationsanslag varjämte ett förslagsanslag bör finnas för redovisning av uppdragsverksamheten. Av de tre reservationsanslagen bör ett finansiera programmen för kartering samt information och dokumentation, ett täcka sådana kostnader för SGU:s uppdragsverksamhet som inte kan finansieras genom uppdragsintäkter och ett finansiera inköp av mer kostnadskrävande utrustning. Det särskilda anslaget till uppdragsverksamheten bör tas upp med ett formellt belopp av 1 000 kr. Under detta anslag bör SGU:s kostnader och intäkter för uppdragsverksamheten redovisas.

För att lösa tillfälliga eller säsongmässiga likviditetsproblem för

uppdragsverksamheten och för att tillgodose SGU:s behov av rörelsekapital bör SGU enligt kommittén disponera en rörlig kredit i riksgäldskontoret.

Kostnader för avskrivning och förräntning av SGU:s utrustningskapital kommer enligt beräkningar som utförts av SGU att uppgå till 2 495 000 kr. för budgetåret 1974/75. Om dessa kostnader skall redovisas även anslagsmässigt bör SGU enligt kommittén erhålla ett medeltillskott av 2 417 000 kr. för den del av verksamheten som f. n. inte uppdragsfinansieras.

Kommittén redovisar i sitt betänkande beräkningar över hur kostnader, inkl. kostnader för avskrivning och förräntning av utrustningskapital, fördelar sig på de olika programmen och delprogrammen. Kommitténs beräkningar återges i följande sammanställning i 1 000-tal kr. Utgifter för investeringar i mer kostnadskrävande utrustning framgår inte av tabellen. Dessa utgifter beräknas av kommittén uppgå till 2 130 000 kr. under budgetåret 1973/74. Under budgetåret 1974/75 beräknas de uppgå till 2 936 000 kr.

Program/delprogram	1973/74 Beräknat	1974/75 Beräknat ¹
1. Kartering		
Berggrundskartering	3 474	4 597
Jordartskartering	2 605	3 619
Geofysisk kartering	423	465
Hydrogeologisk kartering	1 250	1 389
	7 752	10 070
2. Information och dokumentation		
Information	1 907	2 628
Geologisk dokumentation	1 348	1 986
Grundvattendokumentation	768	830
Geofysisk dokumentation	548	627
Geokemisk dokumentation	0	0
	4 571	6 071
3. Prospektering		
Uran	8 388	11 406
Järn	980	840
Övriga metaller	14 658	16 848
Industriella mineral och nyttosten	31	31
Sand och grus	734	803
Grundvatten	81	81
Regionala inventeringsprojekt	1 060	— ²
	25 932	30 016
4. Speciella undersökningar		
Anläggningsgeologiska undersökningar	134	186
Naturvårdsundersökningar	162	218
Mättnings- och analysverksamhet	214	275
	510	679

¹ Med utgångspunkt från de förslag som framförts i SGU:s anslagsframställning.

² Omfattningen har ej kunnat beräknas.

Departementschefen

SGU är en av de myndigheter som ingår i försöksverksamheten med programbudgetering. I avvaktan på att statsmakterna skulle ta ställning till SGU:s framtida verksamhet, vilket skedde år 1973, har införandet av programbudgetering vid SGU uppskjutits.

Organisationskommitténs förslag till indelning av SGU:s verksamhet i program och delprogram finner jag ändamålsenlig. Indelningen ger möjlighet till rationella prioriteringar mellan olika verksamhetsgrenar. Jag förordar att SGU:s verksamhet t. v. indelas i följande program.

1. Kartering
2. Information och dokumentation
3. Prospektering
4. Speciella undersökningar

Eftersom det är av stor betydelse att innehållet i de olika programmen klart definieras så att olika aktiviteter kan hållas isär både från redovisnings- och finansieringssynpunkt vill jag här beröra vissa frågor beträffande sådant material som redovisas i form av kartor.

Programmet kartering bör enligt min mening avgränsas till att omfatta verksamhet som syftar till att ta fram och i form av kartor i reguljära serier tillhandahålla beslutsunderlag för samhällsplanering rörande utnyttjandet av landskapet, berggrund, jordlager och grundvattnen. Kartläggningsarbeten i syfte att framställa beslutsunderlag för avgöranden i prospekteringsfrågor bör inte ingå i detta program. Arbetet med och publicering av kartor i reguljära serier avses som redovisats i prop. 1973: 41 (s. 157) liksom hittills bli bekostat av allmänna medel. Inriktningen och omfattningen av denna allmänna geologiska kartering bör följaktligen överensstämma med samhällets behov och vara sanktionerad av statsmakterna.

Kostnaderna för framställning av sådana kartor som utförs i syfte att tillhandahålla arbetsunderlag vid prospekterings- eller annan uppdragsverksamhet och som ingår som en del av ett uppdrag skall således redovisas inom samma program som uppdraget och finansieras genom uppdragsintäkter.

En lämpligare benämning på delprogrammet sand och grus inom programmet för prospektering är sand, grus och övriga jordarter. eftersom eventuella undersökningsarbeten rörande torvförekomster, lera m. m. bör ingå i detta delprogram.

Vad gäller anslagsfrågorna ansluter jag mig till kommitténs förslag. Enligt min mening bör dock det anslag som kommittén benämnt Bidrag till uppdragsverksamheten i stället benämnas Prospektering m. m., eftersom prospekteringen såvitt nu kan förutses kommer att vara dominerande bland de verksamheter som bedrivs under detta anslag. Mot denna bakgrund förordar jag att medel för SGU:s verksamhet för budgetåret 1974/75 anvisas under följande anslag.

1. Sveriges geologiska undersökning: Geologisk kartering samt information och dokumentation
2. Sveriges geologiska undersökning: Uppdragsverksamhet
3. Sveriges geologiska undersökning: Prospektering m. m.
4. Sveriges geologiska undersökning: Utrustning

Under anslag 1, som bör vara ett reservationsanslag, bör redovisas kostnader och intäkter för program 1 och 2.

Anslag 2 bör vara ett förslagsanslag, som tas upp med ett formellt belopp av 1 000 kr. Under detta anslag redovisas kostnader och intäkter för program 3 och 4. Anslaget bör i princip inte få belastas. För att lösa tillfälliga eller säsongmässiga likviditetsproblem för uppdragsverksamheten bör SGU — i likhet med vad som gäller för övriga i försöksverksamheten med programbudgetering deltagande myndigheter med uppdragsverksamhet — få disponera en rörlig kredit i riksgäldskontoret. Det ankommer på Kungl. Maj:t att inom ramen för av riksdagen lämnat bemyndigande (prop. 1972: 1 bil. 1 s. 53, FiU 1972: 12, rskr 1972: 82) meddela närmare bestämmelser om SGU:s utnyttjande av rörlig kredit.

Anslag 3, som bör vara ett reservationsanslag, avses täcka sådana kostnader för programmen 3 och 4 som inte kan finansieras genom uppdragsintäkter. Avsikten med anslaget är att möjliggöra för SGU att bedriva sådant forsknings- och utvecklingsarbete som är nödvändigt för att den kompetens som behövs för uppdragsverksamheten skall upprätthållas. Detta innebär också att prospekteringen, vilken som tidigare nämnts successivt skall föras över på uppdragsbasis, t. v. bör finansieras över detta anslag.

Anslag 4 bör vara ett reservationsanslag som skall finansiera SGU:s investeringar i mer kostnadskrävande utrustning.

Med den föreslagna anslagskonstruktionen kommer i fortsättningen SGU:s inkomster att redovisas under anslag 1 och 2. Detta innebär att den nuvarande inkomstposten Inkomster vid Sveriges geologiska undersökning utgår, såsom förordats i annat sammanhang (prop. 1974: 1 bil. 1 s. 47).

Jag har vidare beräknat medel för fyra nya tjänster, varav två vid planeringssekretariatet och två med ansvar för personal- resp. ekonomifunktionen. Dessutom har jag räknat med ett medelstillskott av 50 000 kr. för utredningar m. m. i samband med utveckling av datorbaserade dokumentations- och bearbetningsmetoder för användning i SGU:s verksamhet och ett medelstillskott av 100 000 kr. för personalutbildning. Kostnaderna härför har, i likhet med övriga kostnader för gemensam administration, fördelats på samtliga program.

Enligt kommittén bör kostnader för avskrivning och förräntning av utrustningskapital belasta de olika programmen i proportion till deras utnyttjande av utrustningen.

Även jag finner det motiverat att de olika programmen belastas med dessa kostnader. Jag beräknar medelsbehovet för täckning av avskrivnings- och förräntningskostnader beträffande den f. n. anslagsfinansierade delen av SGU:s verksamhet till 2 644 000 kr. för budgetåret 1974/75. Medel i enlighet härmed har beräknats under anslagen 1 och 3.

De behållningar som vid utgången av budgetåret 1973/74 kan finnas på SGU:s nuvarande anslag till resp. kartering och prospektering bör få disponeras för motsvarande ändamål även nästa budgetår. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare föreskrifter härom.

C 1. Sveriges geologiska undersökning: Geologisk kartering samt information och dokumentation

Nytt anslag (förslag) 14 445 000

Som tidigare nämnts bör medel till programmen kartering samt information och dokumentation redovisas under detta anslag.

Jag beräknar SGU:s medelsbehov under anslaget för budgetåret 1974/75 till 14 445 000 kr.

Vid beräkningen har jag utgått från följande fördelning.

Program/delprogram	1974/75
1. Kartering	
Berggrundskartering	4 007 000
Jordartskartering	2 929 000
Geofysisk kartering	380 000
Hydrogeologisk kartering	1 352 000
Summa kostnader (exkl. kapitalkostnader)	8 668 000
Avgår i intäkter	40 000
Nettokostnad (exkl. kapitalkostnader)	8 628 000
2. Information och dokumentation	
Information	2 304 000
Geologisk dokumentation	1 784 000
Grundvattendokumentation	872 000
Geofysisk dokumentation	556 000
Summa kostnader (exkl. kapitalkostnader)	5 516 000
Avgår i intäkter	25 000
Nettokostnader (exkl. kapitalkostnader)	5 491 000
Kapitalkostnader för program 1 och 2	326 000
Medelsbehov	14 445 000

Vid min medelsberäkning för programmet kartering har jag utgått från en viss ökning av takten i den geologiska karteringen under nästa budgetår.

Av de medel som jag beräknat för programmet information och dokumentation utgör 500 000 kr. medel för inledande verksamhet på dokumentationsområdet vad avser insamling av sådana uppgifter om geologiska förhållanden som tillfälligt blir tillgängliga och utredningar i samband med uppbyggnaden av ett geoarkiv. Vidare avser 100 000 kr. utredningar inom programmet information och dokumentation.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Geologisk kartering samt information och dokumentation* för budgetåret 1974/75 under trettonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 14 445 000 kr.

C 2. Sveriges geologiska undersökning: Uppdragsverksamhet

Nytt anslag (förslag) 1 000

Som tidigare nämnts bör kostnader och intäkter för programmen prospektering och speciella undersökningar redovisas under detta anslag.

Jag räknar med följande kostnader och intäkter i SGU:s uppdragsverksamhet.

Kostnader

1. Prospektering	
Uran	9 096 000
Järn	1 017 000
Övriga metaller	14 791 000
Industriella mineral och nytosten	30 000
Sand, grus och övriga jordarter	817 000
Grundvatten	80 000
Summa (exkl. kapitalkostnader)	25 831 000
2. Speciella undersökningar	
Anläggningsgeologiska undersökningar	180 000
Naturvårdsundersökningar	210 000
Mättnings- och analysverksamhet	240 000
Summa (exkl. kapitalkostnader)	630 000
3. Kapitalkostnader för program 3 och 4	2 382 000
Summa	28 843 000

Intäkter

1. Medel som tas i anspråk från anslaget C 3	28 029 000
2. Övriga intäkter från prospektering och speciella undersökningar	814 000
Summa	28 843 000

Jag har tidigare berört överföringen av SGU:s prospektering på uppdragsbasis och de problem som uppkommer i samband därmed. I detta

sammanhang finner jag det motiverat att närmare gå in på frågan om hur överföringen bör ske. I prop. 1973: 41 anförde jag bl. a. följande.

”Praktiskt bör detta ske på så sätt att väl avgränsade program tas fram inom SGU:s nuvarande prospekteringsverksamhet med angivande av huvudsaklig intressent. Därefter övertar denna ansvaret för programmens utformning. I den mån intressenten är en statlig myndighet eller erhåller statsbidrag för sin verksamhet blir det denna som erhåller medel för programmets genomförande. Slutmålet är att medel för prospektering inte längre anvisas direkt till SGU. Dock bör medel utgå för vissa basfunktioner som behövs för uppdragsverksamheten. Slutmålet bör kunna nås inom en inte alltför avlägsen framtid.”

De huvudsakliga intressenterna på den statliga sidan är nämnden för statens gruvegendom och statens industriverk. Nämnden, vars huvuduppgift är att förvalta statens gruvegendom, skall enligt sin instruktion (1973: 567) ta initiativ till åtgärder i syfte att förbättra det ekonomiska utbytet av statens gruvegendom och utöka den. Detta kan ske t. ex. genom prospekterings- och liknande undersökningsuppdrag. De prospekteringsprojekt som kan bli aktuella för industriverket är främst sådana som bedöms vara angelägna från allmän industri- eller mineralpolitisk synpunkt. Detta innebär att industriverket i första hand kan förutses komma att engagera sig i översiktliga prospekteringsprojekt av olika slag.

Det framstår som naturligt att nämnden för statens gruvegendom övertar ansvaret för merparten av den del av SGU:s nuvarande prospektering som inte kommer att finansieras av gruvindustrin. Ett överförande av det finansiella ansvaret för en stor del av SGU:s prospektering till nämnden är dock f. n. inte möjligt med hänsyn till att nämnden inledde sin verksamhet så sent som under senare hälften av år 1973. Överföringen bör anstå till budgetåret 1975/76. Då bör rutiner för kontakterna mellan SGU och nämnden ha hunnit utarbetas. För detta ändamål och för att ge nämnden tillfälle att sätta sig in i den typ av frågeställningar som uppkommer i samband med SGU:s prospektering bör Kungl. Maj:t redan för budgetåret 1974/75 föreskriva att SGU bör fatta beslut i viktigare prospekteringsfrågor först efter samråd med nämnden. Jag avser att senare föreslå Kungl. Maj:t att meddela sådana föreskrifter. Nämnden har som jag redovisat i prop. 1974: 1 (bil. 15 s. 98) i sin anslagsframställning för budgetåret 1974/75 begärt 1 milj. kr för utläggning av vissa prospekterings- och övriga undersökningsuppdrag. Nämnden motiverar sin begäran med behovet av att aktivera vilande statliga utmål. Enligt min mening bör behovet av denna prospektering kunna tillgodoses inom ramen för de medel som anvisas till SGU.

Uranprospektering kräver koncession som f. n. ges av Kungl. Maj:t. Med tanke på de energipolitiska motiv som kan vara förknippade med uranprospektering och exploatering av uranfyndigheter bör den prospekteringsinsats som naturligen faller på staten ske genom uppdrag från för

energipolitiken ansvarig myndighet. Så länge som medel för uranprospektering utgår direkt till SGU bör SGU koncentrera sin verksamhet på detta område på inledande arbeten av översiktlig natur. Därefter bör koncession kunna meddelas för lämplig intressent, varefter denne övertar det finansiella ansvaret för prospekteringsarbetet.

SGU föreslår i sin anslagsframställning en ökad satsning på uranprospekteringen. Verket påpekar bl. a. att de uppslag som påträffats i trakten av Arjeplog och Arvidsjaur utmärks av en hög uranhalt och att uranet, i den form det uppträder i de aktuella områdena, är mycket lättanrikat.

Det är enligt min mening angeläget att möjligheterna att trygga landets försörjning med naturligt uran undersöks. Inget är ännu känt om storleken av de fyndigheter som SGU påträffat. Jag finner det motiverat från försörjningsmässig synpunkt att en närmare undersökning görs av uranfyndigheterna i Arjeplogs- och Arvidsjaurområdet. Undersökningarna bör främst inriktas på en närmare utvärdering av redan påträffade uppslag.

Under anslaget C 3 räknar jag medel för anslagsfinansierade delar av programmet prospektering.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1974/75 under trettonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.

C 3. Sveriges geologiska undersökning: Prospektering m. m.

Nytt anslag (förslag) 28 029 000

Med hänvisning till vad jag tidigare anfört under anslaget C 2 beräknar jag under detta anslag medel för anslagsfinansierade delar av programmet prospektering. Jag beräknar det totala medelsbehovet till 28 029 000 kr. Härav utgör 100 000 kr. medel för utredningar om möjligheten att öka uppdragsverksamheten. Vidare avser 100 000 kr. en ökning av den översiktliga geokemiska prospekteringen efter framför allt legeringsmetaller. För att undersöka de fyndigheter som påträffats i Arjeplogs- och Arvidsjaurområdet har jag beräknat särskilda medel för en förstärkt prospekteringsinsats i detta område.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Prospektering m. m.* för budgetåret 1974/75 under trettonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 28 029 000 kr.

C 4. Sveriges geologiska undersökning: Utrustning

1972/73 Utgift	902 554	Reservation	129 874
1973/74 Anslag	730 000		
1974/75 Förslag	2 420 000		

Från detta anslag bör investeringar i mer kostnadskrävande utrustning bestridas. Genom den anslagsomläggning som jag förordat i samband med införandet är programbudgetering kommer under detta anslag utöver medel som innevarande budgetår redovisas under SGU:s utrustningsanslag även att tas upp vissa medel som f. n. redovisas under anslagsposten Ersättningsanskaffning på prospekteringsanslaget.

För anskaffning av sådan utrustning beräknar jag 2 420 000 kr. Jag har därvid räknat in kostnaderna för en slagborrmaskin med 300 000 kr.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Utrustning* för budgetåret 1974/75 under trettonde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 2 420 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Sveriges geologiska undersökning
Organisation 1974/75

